

## Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan nimeäminen vuoden 2024 europarlamenttivaaleihin

Kaupunginhallitus 04.03.2024 § 47  
61/00.00.00/2024

Esittelijä: Apulaiskaupunginjohtaja Korkiakoski Kari  
Valmistelija: Henkilöstö- ja hallintopäällikkö Karl-Johan Wickström

Europarlamenttivaalit toimitetaan sunnuntaina 9.6.2024. Vaalien ennakoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on keskiviikosta tiistaihin 29.5 – 4.6.2024.

Karkkilan kaupungissa on seuraavat äänestysalueet:

1. Keskusta
2. Haukkamäki
3. Toivike

Vaalilain 15 §:n mukaan kunnanhallituksen on hyvässä ajoin ennen vaaleja asetettava:

- 1) kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme; sekä
- 2) laitoksessa toimitettavaa ennakoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, joihin kuhunkin kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään kolme.

Sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten, että niiden varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa asianomaisessa vaalipiirissä edellisissä europarlamenttivaaleissa ehdokkaita asettaneita puolueräkisteriin merkittyjä puolueita. Oikeuskirjallisuudessa on katsottu, että niin kauan kuin yksikin ehdokkaan asettanut puolue on vailla edustusta, muusta puolueesta ei saa valita kahta edustajaa. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 4 a § tulee sovellettavaksi, eli sekä varsinaisissa jäsenissä että varajäsenissä tulee olla naisia ja miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

### Vaalilautakuntien nimeäminen

Vaalilautakunnan jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla ehdokas.

Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia

kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva aluevaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Valittavat henkilöt ovat velvollisia osallistumaan vaalityöhön. Heidän tulee hyvissä ajoin varautua siihen, ja varata vaalipäivä yksinomaan vaalityötä varten. Tämä on huomionarvoista myös varajäsenten osalta. Vaalien tuloslaskennalta vaaditaan tarkkuutta ja tiedotukselta nopean aikataulun noudattamista: vaalien ääntenlaskenta pyritään toteuttamaan siten, että ääntenlaskentaan osallistuvat kaikki vaalilautakuntaan valitut henkilöt. Karkkilassa on ollut tapana valita vaalilautakuntiin viisi varsinaista jäsentä ja viisi varajäsentä. Vaalilautakunnan jäsenten työmäärän tasaamiseksi vaalipäivän aikana pyritään siihen, että varajäsenetkin osallistuisivat vaalityöhön

### **Vaalitoimikunnan nimeäminen**

Vaalitoimikunnan jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä. Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa eivät voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eivätkä varajäsenenä. Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy muutoin sen mukaan kuin kuntalaissa säädetään vaalikelpoisuudesta lautakuntaan ja toimikuntaan. Sinänsä ei ole estettä valita samaa henkilöä vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan, kunhan henkilö on vaalikelpoinen molempiin toimielimiin.

Ehdotus: Apulaiskaupunginjohtaja Korkiakoski Kari

Kaupunginhallitus päättää asettaa vuoden 2024 europarlamenttivaaleja varten

1) kullekin kolmelle äänestysalueelle vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, kolme muuta jäsentä ja viisi varajäsentä sekä määrää, missä järjestyksessä varajäsenet tulevat jäsenten sijaan, sekä

2) laitoksissa toimitettavaa ennakoäänestystä varten vaalitoimikunnan, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, yksi muu jäsen ja kolme varajäsentä sekä määrää, missä järjestyksessä varajäsenet tulevat jäsenten sijaan.

Päätös: Paula Salapuron esityksestä, jota Essi Jumisko kannatti, pykälä päätettiin yksimielisesti jättää pöydälle.

Pykälän käsittelyn jälkeen pidettiin tauko klo 18.19 - 18.35.

